

[Ole Bjørn Kraft.]

Jeg vil gerne, også i tilslutning til det referat, jeg har set af den højærede økonomiministers udtalelser, sige, at hvis det nordiske samarbejde glipper på de nævnte områder, står Danmark overfor at måtte tage stilling til en nærmere tilknytning til det europæiske. Vi kan nemlig ikke være os selv nok — de andre nordiske lande heller ikke. Det betyder dog ikke — som det ærede medlem hr. Aksel Larsen synes at mene — en speciel tilknytning til Vesttyskland. Det var lidt ejendommeligt at høre ham advare imod, at vi som en lille stat skulle samarbejde med en større, når man ved, at han er en varm tilhænger af, at vi skal samarbejde med et endnu større område, nemlig Sovjetunionen, der er 4 gange så stort som Tyskland. Det betyder i virkeligheden en afgørelse af, om Europa skal være uafhængigt i forhold til de to store stater øst og vest for os. Jeg tror, vi må tage disse spørgsmål op i fremtiden, både i den danske befolkning og her i tinget, mere aktivt, end vi hidtil har gjort det.

Må jeg lige slutte med en enkelt udtalelse om udviklingen i Sydslesvig.

Sydslesvigs danskhed går nu ind i en ny periode i sin historie. De danske Sydslesvigere må indrette sig på dansk og nordisk kulturliv som statsborgere i det nye Tyskland. Men Sydslesvigs danskhed har udviklingen med sig, tror jeg; den vil kunne se frem til en tid, hvor grænserne i Vesteuropa skulle få stadig mindre betydning, og hvor det efterhånden må blive helt naturligt og selvfølgelig, at et mindretal får fuld ligestilling — administrativt, økonomisk og erhvervmæssigt — med det folk, det lever iblandt, samtidig med at det betragtes som det eneste naturlige, at det åndeligt og kulturelt søger at leve i samklang med det folk, det føler sig knyttet til.

Grænserne må under denne udvikling fortone sig. Jeg synes, man er på vej dertil i Sydslesvig. De to erklæringer fra København og Bonn har beredt jordbunden for en sådan udvikling, og den tyske udenrigsminister von Brentanos udtalelser i København giver håb om yderligere fremskridt. Endnu synes jeg, der er en forskel mellem Bonns og Kiels bedømmelse af disse spørgs-

mål. Der er uløste spørgsmål i Sydslesvig; der er ting, som har skuffet os. Jeg vil særlig understrege, at det, at der ikke er kommet nogen løsning af de kirkelige forhold dernede, må forekomme danske meget forbavsende; men vi har lov til at håbe, at der også på det punkt vil ske en ændring. Under alle omstændigheder — eet er sikkert: vi vil her i Danmark åndeligt og økonomisk støtte vore landsmænd dernede.

P. M. Dam: Jeg vil gerne have lov til under denne debat at sige nogle ord om færøske forhold, til hvis behandling og løsning der må knytte sig fælles dansk-færøske interesser.

Jeg takker det ærede medlem hr. Bundvad for hans velvillige udtalelser vedrørende Færøerne.

På grund af taletidens begrænsning er jeg nødt til at se bort fra en grundig og detaljeret behandling af problemerne og må nøjes med i korte træk at berøre nogle af dem og deres fundamentale betydning for det færøske samfund.

Finansieringsspørgsmålet er måske det, som i øjeblikket trænger sig stærkest på. Dette gælder for så godt som alle områder, erhvervmæssige som kulturelle. Hvadenten der er tale om fællesanliggender eller særanliggender, må finansieringsspørgsmålet — forekommer det mig — betragtes som en rigs- eller statsopgave, forsåvidt og i den udstrækning det ikke kan løses fra privat side eller ved midler, lagtinget råder over eller kan komme til at råde over i kraft af den lovgivningsmagt, det har på det økonomiske område.

Som det, der har den største betydning for færingernes eksistens, og hvis finansiering hverken det private eller det offentlige initiativ på Færøerne til fulde er i stand til at magte alene, kan nævnes fornyelsen af den færøske fiskerflåde. Fiskeriet er i en vis udstrækning et særanliggende, men på betydelige områder er det et fællesanliggende. Jeg tænker særlig på markedsforholdene, fangstområderne, herunder bestemmelserne om fiskeriterritoriet ved Færøerne, og på finansieringsforholdene.

Der er — som ved tidligere lejligheder berørt — tale om en for den færøske fiskerbefolkning katastrofal mangel på fiskerskibe, særlig de nye, moderne skibe, som